

DFFU Formandens beretning 2020

Da dette er min første formandsberetning, er det tillokkende ”blot” at følge den skabelon, som formændene i DFFU plejer at benytte sig af. Men da jeg kiggede i gemmerne for at undersøge, hvad en DFFU-formandsberetning plejer at indeholde, kunne jeg konstatere, at beretningerne både var underholdende og tankevækkende læsning men også, at formandsberetningerne altid har været meget præget af den siddende formand, dennes kreativitet og personlighed. Hvilket giver mig frie rammer. Der er dog et fællestræk. De har alle forholdt sig til de store og små forandringer, som sektoren i mange år har skulle navigere i. DFFU har på intet tidspunkt været en stillestående forening.

Også det forgangne år har bragt nyt til DFFU. Foreningen har oplevet et formandsskifte midt i perioden, idet Bertil Dorch ved vinterinternatet på Klarskovgård 2020 valgte at trække sig som formand, hvilket betød, at bestyrelsen har været nødsaget til at reorganisere sig samtidig med, at arbejdet med implementeringen af den nye DFFU-strategi, som blev vedtaget ved årsmødet 2019, netop var påbegyndt. Og det uden at ane, hvilke andre udfordringer, der var på vej. For næsten samtidig med, at jeg blev konstitueret som formand, blev vi alle for alvor ramt af Corona-virusens indtog og kort efter blev vi alle hjemsendt med påbud om at arbejde hjemmefra. Det har desværre også betydet, at det ikke har været muligt at afholde temadage og konferencer i DFFU-regi siden marts.

Tiden før Corona

Når jeg tænker tilbage på sidste halvdel af 2019 og starten af 2020, er det næsten svært at huske, hvordan verden så ud før COVID19 og det føles som om, at det er meget længere end 6 måneder siden, at Coronaen for alvor blev en del af vores hverdag. Men hvad blev der diskuteret på et normalt FFU-bibliotek i tiden før Coronaen satte dagsorden?

Et tema, som har fyldt meget i mange år, er den digitale udvikling, vi stadig står i, hvor Open Science, implementering af Open Access, Citizen Science, Data Management, FAIR Data etc. giver nye muligheder og skaber nye roller og services. Men for at FFU-bibliotekerne fortsat skal spille en central rolle fremadrettet inden for disse områder, er det nødvendigt med synlighed, at der skabes nye relationer og at man er parat til at indgå i nye partnerskaber. Derfor er relation management og professionelle relationer også blevet begreber, som FFU-bibliotekerne er nødt til at tænke med ind i hverdagen. DFFU satte fokus på denne tankegang, da dørene blev sparket ind til vinterinternatet 2020.

Bæredygtighed er et tema, som det meste af samfundet har taget til sig og forsøger at blive

bevidste om. Det gælder også FFU-bibliotekerne og vi må indse, at bæredygtighed er noget, som vi kommer til at blive målt på i fremtiden. Både fra vores beslutningstagere og fra vores brugere begynder vi som institution at blive mødt med krav om, at vi udvikler os som bæredygtige og klimabevidste institutioner. Vores opgave bliver at være nysgerrige på, hvordan FFU-bibliotekerne kan bakke op om tematikkerne både som enkeltinstitutioner, men også som et samlet væsen.

På årsmødet 2019 præsenterede bestyrelsen en ny strategi for DFFU, som har til formål at sætte DFFU i stand til at støtte fag-, forsknings- og uddannelsesbibliotekerne i fortsat at skabe værdi for brugerne og at understøtte moderinstitutionernes behov. DFFUs strategi 2020-2023 tager derfor udgangspunkt i et ønske om at fremme initiativer, som understøtter, at FFU-bibliotekerne ikke kun stiller sig til rådighed, men vælger aktivt at prioritere, udvikle og samarbejde omkring nye services, som dækker de nye behov og krav, som vores forskellige moderinstitutioner oplever. Samtidig skal vi sikre, at vores mere traditionelle kerneopgaver bliver løst på bedste vis og at det fysiske biblioteksrum appellerer til de studerende. DFFU arbejder derfor med 3 fokusområder: Forskning og viden, Uddannelse og læring, Samfund og praksis.

Corona nedlukningen

COVID19 har i den grad betydet, at vi som medarbejdere, ledere, kolleger og brugere har skullet være forandringsparate og løse mange opgaver på nye måder. DFFU blev for en periode meget lidt synlige, en tilstand vi nu ændrer på igen. For også i DFFU oplevede vi i marts følelsen af at stå i en situation, hvor vi ikke helt vidste, hvor vi var på vej hen og en tro på, at Coronaen kun ville vare en kortere periode. Ligesom resten af samfundet har vi nu erkendt, at Coronaen er blevet et livsvilkår, som vi ikke ved, hvornår forsvinder.

Stort set alle medarbejdere i FFU-bibliotekerne blev tvunget til at arbejde hjemmefra og vi oplevede den digitale transformation fra første række. Vi fik alle nye kompetencer inden for afholdelse af og deltagelse i virtuelle møder, online undervisning, webinarer og nye biblioteksservices blev født midt i det kaos, en pandemi medfører. De fleste af os har oplevet, at der er strammet op på mødekulturen, men samtidig også, at noget gik tabt. Ikke alle webinarer blev set til ende eller med fuld koncentration og det var ikke alle møder, hvor man valgte at slå kameraet til. At arbejde sammen på afstand betød med andre ord, at det sociale behov og samvær blev udfordret. Det samme gjorde den tværgående koordinering – dér, hvor man lige får diskuteret en udfordring ved kaffemaskinen eller får vigtige informationer i kantinekøen. Den uformelle snak, der betyder rigtig meget for de fleste af os, fik hårde vilkår.

Samtidig oplevede bibliotekssektoren et massivt pres fra vores brugere, der var frustrerede over, at vi lukkede de fysiske biblioteker og alle FFU-bibliotekerne oplevede desperate brugere, som ikke mente, at de kunne aflevere deres eksamensopgave, speciale eller forskningsartikel uden fysisk

adgang til netop deres bibliotek. Nogle FFU-biblioteker udleverede bogposer, mens andre biblioteker lukkede et begrænset antal brugere ind af gangen, bøger blev sat i karantæne og der blev scannet PDF filer i stor stil. Men det var en fornøjelse, midt i nedlukningskaosset, at opleve, hvor stor en rolle FFU-biblioteker spiller i vores brugeres og vores beslutningstageres bevidsthed.

For DFFU har det betydet, at planlagte fora arrangementer er blevet aflyst og at bestyrelsen har måtte træffe den vanskelige beslutning at aflyse årsmødet 2020, men også at bestyrelsen har valgt, at generalforsamlingen er blevet skriftlig i år. Det er rigtigt ærgerligt, da vi er mange, der savner at mødes fysisk og få netop den uformelle snak med kolleger fra andre biblioteker.

Corona-efteråret og DFFU

Pandemien er ikke et overstået kapitel, men hen over sommeren har vi så småt vænnet os til en ny virkelighed, selvom COVID19 stadigvæk banker på vores dør. Dage med hjemmearbejde er blevet et vilkår mange steder, ligesom periodevise geografisk afgrænsede nedlukninger vil blive noget, vi vil se rundt omkring. Vi trives forskelligt med hjemmearbejde og vi tilrettelægger vores arbejde forskelligt. Nogle er gode til at afsætte et fast tidsrum til hjemmearbejdet, mens det for andre bliver mere flydende, hvornår man er på arbejde og hvornår man har fri. Resultatet er det samme. De gode vaner vokser, men det gør de dårlige også.

En anden udfordring er kontakten til vores brugere. Hvordan skaber vi værdi for dem på afstand? Og har Coronaen skabt behov for nye biblioteksservices, eller skal der speedes op for den digitale transformation, som vinker forude? Med andre ord har Coronaen sat et endnu større fokus på kompetenceudvikling og fokus på, hvordan vi sikrer os, at ansatte på FFU-bibliotekerne har de kompetencer, som efterspørges fra vores moderinstitutioner. Denne udvikling kræver, at FFU-bibliotekerne giver de lokale kompetencer et serviceeftersyn og det er samtidig vigtigt, at Coronaen ikke bliver en undskyldning for, at vi på FFU-bibliotekerne går i stå, men i stedet lærer af de erfaringer, som vi allerede har fået. Coronaen har nemlig også vist, at det er muligt i løbet af kort tid at gå nye veje og prøve nye teknologier og services af. Men det betyder også, at det er vigtigt, at vi på tværs af FFU-biblioteker videndeler og udveksler erfaringer, så vi ikke alle opfinder den berømte dybe tallerken på ny.

Som forening er det svært at være synlig nok lige nu og det kræver nye tiltag, når vi ikke kan mødes til fysiske fora arrangementer, konferencer etc. for at netværke. FFU sektoren er i en stadig udvikling med fusioner, sammenlægninger og reorganiseringer. Bestyrelsen prioriterer derfor arbejdet med implementeringen af DFFU-strategien, som netop skal garantere, at vi samarbejder på tværs af FFU-bibliotekerne. Et arbejde, der er i fuld gang i og med, at vi har sat fokus på kortlægning af kompetencebehov og diskuterer modeller for den fremtidige organisering for at skabe en bæredygtig økonomimodel for foreningen. Næste skridt bliver en involvering af

medlemmer fra alle FFU-biblioteker. Det er derfor ekstra glædeligt, at vi nu får 2 nye bestyrelsesmedlemmer, Joshua Kragh Bruhn (CBS Bibliotek) og Helle Brink (Aalborg Universitetsbibliotek), fra medarbejdersiden, for det er nødvendigt, at DFFU er medlemmernes forening, så vi får den rigtige dynamik og diskussion i bestyrelsen. Vi skal sammen sikre, at DFFU fortsat er en relevant aktør i forhold til kompetenceudvikling og understøtte, at FFU-bibliotekerne står sammen og hjælpes ad med at navigere for i fællesskab at løfte synlighed, relationer og kompetencer til nye højder.

Samtidig en stor tak til Eli Greve (Syddansk Universitetsbibliotek), Lene Wendelboe (Københavns Universitetsbibliotek SUND/SCIENCE biblioteket) og Lise Møller Eriksson (KADK Bibliotek) for deres store indsat i DFFUs bestyrelsesarbejde.

DFFU skal være mere synlig – også i en fremtid, som desværre kommer til at bære præg af Corona lidt endnu. DFFU har fortsat en stor opgave i at give alle medlemmer mulighed for at diskutere, hente inspiration, videndele, netværke og dermed være med til fortsat at udvikle FFU-bibliotekerne. Og jeg ser meget frem til de mange opgaver og oplevelser som ny formand.

Karin Englev
Formand DFFU
D. 7. september 2020